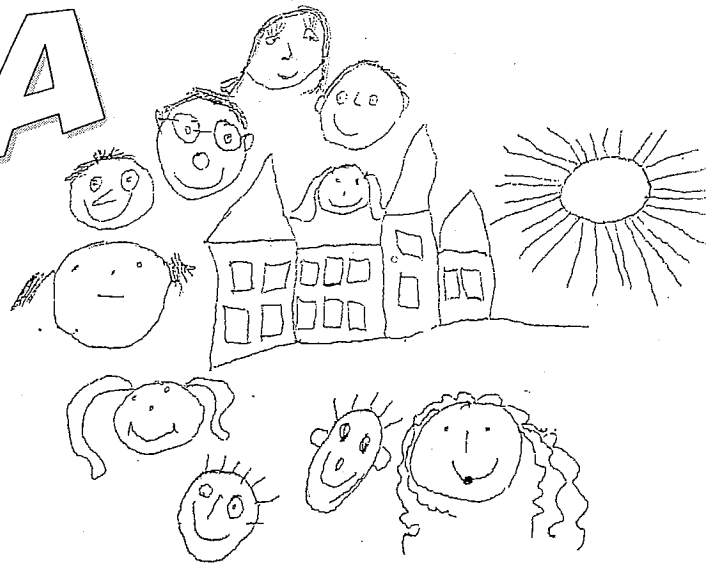

PASACIŅA

Nr. 78 2010. gada marts

CENA: DIVI PALDIES

„PASACIŅA” MARTĀ ☀☀☀☀

✓ 19. marts bija ļoti darbīgs un satraucošs, jo 17 folkloras kopas "Pasaciņa" dalībnieki devās uz Valku, uz Tālās Gaujmalas novada bērnu un jauniešu folkloras kopu koncertu "Mežā eimu, mežā teku".

Valkas kultūras namā mūs sagaidīja pasākuma saimniece folkloras kopas „Vainadziņš” vadītāja Skaidra Smeltere.

Lielajā zālē pasākuma organizētāji katrai kopai bija iekārtojuši savu vietu – galdu, krēslus ap to, arī cienastu. Sarīkojums sākās ar kopīgu apsveikuma dziesmu *Divi dienas mežā gāju* un rotaļu *Dindaru, dandaru*. Kopu uzstāšanos iesāka mājinieki Valkas BJC folkloras kopa "Vainadziņš", bet nākošie bijām mēs. *Pasacēni* kā vēverēni – tā mūs pieteica. Laura Skrastiņa (7.g.) sauca dziesmu *Saule veda vedekliņu*, visi gājām rotaļā *Vai priedīte, vai eglīte*, Renāts Lācis (7.g.) pastāstīja teiku *Kā vāvere dabūja savu vārdu* un dziedot *Vāverīte gudra sieva* lecām „skalus”.

Kopu uzstāšanās mijās ar kopīgām rotaļām un rotaļdejām, kuras šī pasākuma uzvarētāji rādīs Rīgā skolēnu dziesmu un deju svētkos šī gada jūlijā.

Vedot kopīgu līkloču danci, skanīgi dziedot dziesmu *Ieva ziedēj ar ābeli*, pasākuma dalībnieki atvadījās līdz nākošai reizei. Skolotājas kopā ar žūriju pārrunāja katras kopas veiksmīgos un ne tik veiksmīgos brīžus.

Valsts jaunatnes iniciatīvas centra tradicionālās kultūras speciāliste Dina Kalniņa visām Tālās Gaujmalas novada folkloras kopām pasniedza X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku diplomus. Mēs – Beverīnas novada Kauguru pagasta folkloras kopa "Pasaciņa" Tālās Gaujmalas folkloras kopu skatē ieguvām 2. pakāpes diplomu.

Lielais PALDIES vecākiem par atsaucību un palīdzību gatavojoties šim braucienam, gādājot pastalas un cienastu.

Īpašs paldies Lauras Martas un Samantas Kristiānas māmiņai par mazo folkloristu apģērbšanu, pieskatīšanu, pabarošanu, padzirdīšanu!

 Folkloras pulciņa vadītāja Anita Golubovska

„PASACIŅA” MARTĀ ☀☀☀☀

✓ Sestdien, 20. martā plkst. 19.32 atnāca astronomiskais pavasaris. Šajā laikā diena ar nakti ir vienādā garumā, un diena pamazām kļūst arvien garāka un garāka.

Kad saule pie mums kavējas ilgāk un silda arvier siltāk, kad dzidrāk ieskanas putnu balsis, kad debesīs atkal ir īpašais dzidrāis zilums, kad baltas mirdz pūpolu aitiņas - tad *Pasacēni* svin Lielo dienu. 23. aprīļa rītā ar dziesmām un rotaļām par saulīti, ar putnu saukšanu, raibu raibo olu ripināšanu, tā ienāca PII „Pasaciņa”.

Šogad, nenokusušo sniegu dēļ, nekārām Lielās dienas šūpoles, toties, gan lielie, gan mazie *Pasacēni*, mugurā vilkām latviešu tautas tērpus. Baltos kreklos un raibos brunčos tērpti, izbaudījām īpašas, tikai Lielajai dienai piemītošas svētku sajūtas.

Inetas foto

Vērosim laika zīmes!

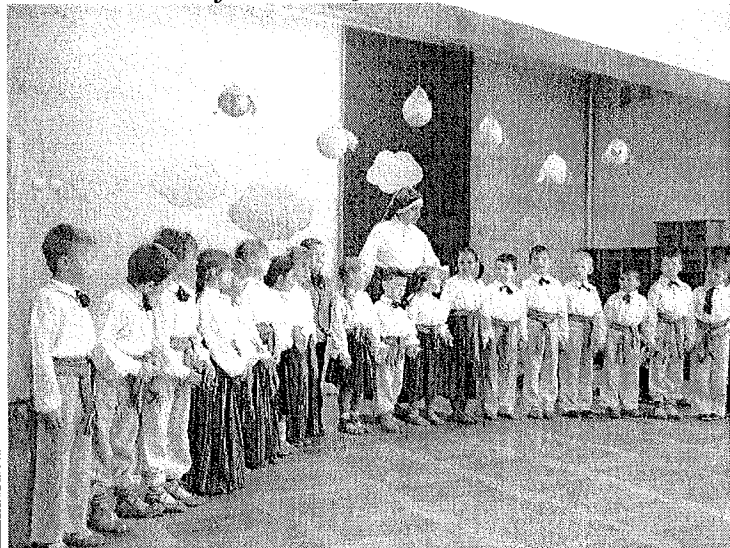
- Ja pavasarī lieli plūdi – būs sausa vasara
- Ja pavasarī lieli plūdi – vasarā būs liels karstums
- Ja slapjš aprīlis – būs sauss jūnijs
- Ja pavasarī zeme nežūst – būs sausa vasara
- Ja pērkonis ierūc kailos kokos – būs auksts pavasaris un auksta vasara
- Ja pirmais pērkonis pāriet bez lietus – būs sausa vasara

Pasaka par Pavasari

Kad ziema dodas prom, tad atnāk Pavasaris. Pavasaris ir mazs, zaļš vīriņš. Viņam ir zaļa cepurīte, jaciņa ar pūpolu pogām. Kājās viņam ir brūnas bikses un bērzu mizas zābaki. Pavasarim ir daudz draugi – koki, saule, zeme, zālīte, putni un dzīvnieki. Pavasarī mežā pamostas lācis un istabā mušas. Ūdenskritums ziemā bija sasalis. Pavasaris atkausēja ūdeni, ledus ieplīsa un Miegupe pamodās. Saule un lietus palīdz kausēt sniegu, audzēt zālīti. Koki mostas un sula sāk ātrāk tecēt. Drīz varēs urbt caurumus bērzos un dzert garšīgās bērzu sulas.

 6. grupas bērni un Dace

Lielās dienas fotomirkļi

Inetas foto

„Vai priedīte, vai eglīte” – folkloras kopas „Pasaciņa” dalībnieki priecē mūs ar savu sagatavoto programmu, ko rādīja Valkā.

Ineses foto

Knallējamijs ar olām. Vispirms ar tievgaļiem, pēc tam ar resnagaļiem...

Bērība ir svarīgs posms cilvēka dzīvē, tas ir pamats visai turpmākajai dzīvei, īpaši svarīgi ir bērna pirmajos septiņos dzīves gados viņam sniegt visu to, kas nepieciešams, lai šis pamats būtu stiprs, daudzveidīgs, atbilstu bērna attīstībai.

Lai bērns sekmīgi sagatavotos skolai, ir svarīgi savlaicīgi pievērst uzmanību septiņām attīstības sferām. taustes sajūtai, redzes sajūtai, kustību aktivitātei, locītavu un muskuļu kinētiskajai sajūtai, rokas attīstībai un runas un valodas attīstībai.

Ko vērtīgu bērnam sniedz sports pirmsskolas laikā?

Sporta rotaļnodarbībās bērniem tiek piedāvāti dažādi uzdevumi un vingrinājumi. Tie sagatavo lielo un mazo muskulatūru darbībai, attīsta bērnam nepieciešamās pamatkustības. Šos uzdevumus papildinot ar kādu nelielu niansi, tie pārvēršas par uzdevumiem, kas palīdz attīstīt un pilnveidot dažādās maņas – redzi, dzirdi, tausti, kinētisko sajūtu, kā arī pievērst pastiprinātu uzmanību valodas attīstībai, roku pirkstu veiktībai un kustību aktivitātei, kas vēlāk palīdz bērnam veikt daudz sarežģītākus un sākumskolas izglītībai vajadzīgus uzdevumus.

Redze

Kad acs ir pilnībā attīstīta, tai vajadzētu:
koordinēt kustības ar redzes iespaidiem, apsēsties uz krēsla, neizlejot turēt ūdeni, iešist ar kāju pa bumbu, novilkt līniju starp diviem punktiem;
atšķirt no fona, piemēram, sadzirdēt kādu noteiktu skaņu starp citām skaņām;
atrast vienas durvis starp vairākām citām durvīm;
atrast īsto priekšmetu pārējo priekšmetu kaudzē;
spēlēt bumbu spēles;
saprast, ka priekšmets ir tas pats pat tad, ja uz to skatās no dažādām pusēm, bumbas lielums nemainās neraugoties uz to, ka viena atrodas blakus, bet otra – tālu projām;
uztvert dažādas atrašanās vietas telpā, piemēram, zināt ķermeņa daļas un kur tās atrodas attiecībā viena pret otru, spēt novērtēt attālumu.

Vingrinājumi acs attīstībai:

*Likt dažādus priekšmetus traukos un vilkt tos ārā
Šķirot priekšmetus dažādos traukos pēc kārtas,
formas un lieluma*

*Braukt ar mašīnām pa ceļiem, kas uzzīmēti ar krītu
Bumbu spēles*

Spēles ar pirkstiem

Spēles ar klucīšiem

Attēlos meklēt dažādus priekšmetus

Atrast istabā dažādus priekšmetus

Vākt dažādus priekšmetus, atrodoties ārpus mājas

Pūst ziepju burbuļus un tos ķert

Spēlēt spēles – atcerēties, kurš priekšmets ir noslēpts

Imitēt modeļus ar zariņiem un kociņiem

 Mg.izgl.zin.Agita Klempere-Sirjagina.

/Skolotājs 4/2009/

Domāsim un darīsim kopā!

Lai valoda attīstītos bez aizķeršanās, svarīgi nav tikai runāt un saprast gan savu, gan apkārtējo teikto, bet runas procesā iesaistīt visas maņas: redzi, dzirdi, tausti, ožu, garšu. Tā bērns iegūs pilnvērtīgāku informāciju par apkārtējo pasauli, bagātinās vārdu krājumu, rosinās iztēli...un ne tikai...

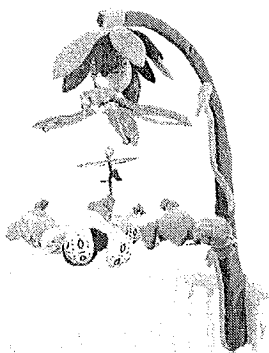
Ir labi, ja visas maņas darbojas kvalitatīvi. Bet, ja bērniņš redzēs neskaidri, viņš nevarēs saskatīt sīkus objektus, izšķirt krāsu nianšes, atpazīt burtus. Ja traucēta dzirde, tad saklausīt skaņas, trokšņus, balsis - būs ļoti apgrūtināši.

Šoreiz par svarīgāko cilvēka maņu – redzi un tās saistību ar valodas attīstību.

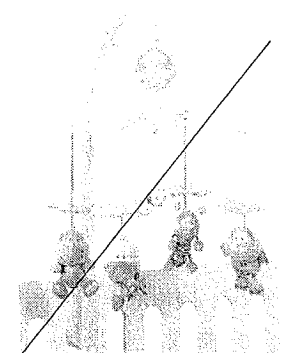
Piedzimstot bērns uztver pasauli melnbaltu. Šajā laikā viņu labprāt „uzrunās” melni baltas rotaļlietas ar izteiksmīgām acīm (1.att.).

1 – 3 mēnešu vecumā mazuļa uzmanību vislabāk piesaistīs rotaļlietas košās pamatkrāsās: sarkanā, zilā, dzeltenā, zaļā. Pērkot rotaļlietu karuseļus, kuri lēnām griežas virs mazuļa gultiņas, jānoskaidro, vai tie griežas abos virzienos. Ja karuselis griežas tikai uz vienu pusi, arī mazuļa skatiens apļos tikai vienā virzienā un tas nav ilgstoši vēlams acu muskuļiem. Svarīgi arī, lai figūriņas „skatās” uz bērnu (2.att.), nevis novietotas vertikāli (3.att.), jo tādā veidā bērniņš redzēs tikai lāčuka pēdiņas.

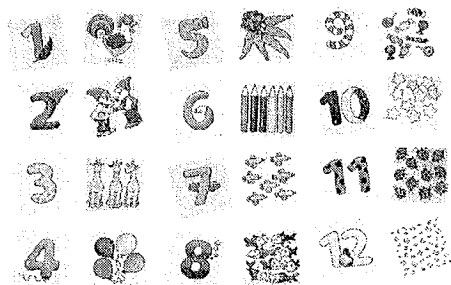
2.att.

3.att.

Pirmie 4 dzīves mēneši ir noteicošie, kad formējas bērna ritms: gaisma – tumsa (diena – nakts) mainās ritmiski. Tāpēc naktī telpā, kurā guļ bērns, noteikti jāizslēdz gaisma. Arī valoda ir ritms: mēs runājot apstājamies, pauzējam, runājam straujāk, lēnāk. Bērniņi, kuri pirmo dzīves laiku pavada „kuvēzītī”, kurā gaisma spīd nepārtraukti, pakļauti riskam un vēlāk var stostīties.

Svarīgi, lai bērns ar skatienu sekotu līdz priekšmetam. Lai mācītos rakstīt, lasīt, acu kustības nedrīkst būt haotiskas. Svarīgas ir acu kustības no kreisās uz labo pusi un no augšas uz leju. Tāpēc vērtīgi, ka bērns šo virzienu apgūst jau 3 – 4 gadus. Derēs ļoti vienkārši vingrinājumi: 1 – 2 gadus veci bērni ar skatienu var sekot līdz vecāku rādītajai mantiņai (košai), bet lielāki mazuļi saliks attēlus, klucīšus, zvēriņus, podziņas rindiņā no kreisās uz labo pusi vai stabiņā no augšas uz leju un visus tādā pašā kārtībā arī nosauks. Ļoti labi, ja sīklietņas var sakārtot, piemēram, 4 rindās, katrā pa 6 lietām (4.att.) un precīzi nosaukt tādā kārtībā kā lasot. Tas jau redzi radinās arī pie regresīvās kustības, kad vienas rindas beigās skats jāpārceļ atkal uz nākamās rindas sākumu. Nosaucot figūras vai vēlāk jau lasot, nevajadzētu vilkt līdz ar pirkstu vai kociņu, labāk trenēt redzi, skatienu. Pirksts vai kociņš jau būs „protēze” redzei.

4.att.

Redzes treniņam noderēs darbiņš ar lielumiem: salikt piramīdu; salikt rindā pēc kārtas aplīšus no lielākā līdz mazākajam (5 gadu vecumā bērni jau varētu salikt pat 6 – 7 priekšmetus). Noderēs arī vingrinājums, kurā uz lapas starp uzzīmētām figūrām jāatrod un jāizkrāso, piemēram, visi trīsstūri (jākrāso pa rindiņām, pēc kārtas, nevienu trīsstūri neizlaižot).

Vēl kāds labs redzes atmiņas treniņš: ejot pastaigā, pēc iespējas vairāk skatīties, ievērot un atcerēties, lai vēlāk mājās varētu sacensties, kurš vairāk redzējis.

Bērniem ar redzes deficītu varētu būt:

- mazs vārdu krājums;
- ilgas, nepamatotas pauzes runājot;
- neskaidrs rokraksts;
- biežas kļūdas rakstot un lasot;
- neprecīzas burtu formas (burtiņi uz otru pusi vai „kājām” gaisā);
- grūtības apgūt valodas likumus.

„PASACIŅAS” VALODIŅA ☺

☺ 3. grupiņas bērni cītīgi skatās attēlus. Puišu skati vairāk kavējas pie attēliem ar mašīnām. Tiek apspriests, ko nu kurš bildēs redz.

Ralfs /3.g.v./:

- Re, mašīnai aizmugurē *izpūtenis!*

☺ Rēzijai /3.g.v./ slapji piedurkņu gali. Pati secina:

- Būs jāliek *žūstīties!*

☺ Rojs /6.g.v./ ģērbjas uz mājās iešanu. Auklīte piepalīdz aizpogāt pogu. Ienāk Roja mammīte un jautā:

- Cik tālu ar ģērbšanos?

Rojs:

- Es jau ģērbtos pats, bet auklīte man *uzlūdzās!*

☺ Klāvs /5.g.v./ šurpu turpu skraida pa grupu, kamēr audzinātāja aizrāda. Klāvs stāsta auklītei:

- Audzinātāja mani *nodusmoja...*

„PASACIŅAS” PALDIES ☀☀☀

2. grupas bērnu un skolotāju PALDIES:

☀ *Roberta Gusta vecākiem* par CD atskaņotāju un mūzikas diskiem, par šokolādes oliņām

☀ *Markusa M. ģimenei* par mandarīniem

☀ *Lindas vecākiem* par krāsainajiem papīriem

4. grupas PALDIES:

☀ *Nika Kevina* un *Ulda mammītēm* par palīdzību nodarbību materiālu kopēšanā

5. grupas PALDIES:

☀ *Samantas Kristiānas* un *Riharda ģimenēm* par āboliem un burkāniem

☀ *Renāta vecākiem* par videodiskiem dabas vērošanai

☀ *Luīzes Martas ģimenei* par disku “Putnu dziesmas”

☀ *Armanda vecākiem* par saldo Lielās dienas cienastu

6. grupas PALDIES:

☀ *Jēkaba* un *Valtera ģimenēm* par saldajiem sveicieniem 8. martā

☀ PALDIES no visām 3. un 6. grupas “lielajām” un mazajām meitenēm *Roja un Reda vecākiem* par ziedošo sveicienu 8. martā!

SVEICAM 🌸🌸🌸🌸🌸🌸

Es esmu ziedu varā –

Skurbs smaržas lidojieni!

Šai jaukā pavasarā

Es neesmu vairs viens.

Pār mani vēji šalko,

Pār mani saule kvēl, -

Sniedz, laime, roku smalko...

/Jānis Grots/

DZIMŠANAS DIENĀ

MAREKU MORĪTI 07.04.

SARMĪTI JEKALI 12.04.

VALENTĪNU SAKTIŅU 13.04.

VĀRDA DIENĀ

DAIRU 03.04.

EDGARU 08.04

ANITU 10.04.

LAURU 18.04.

ARMANDU 22.04.

„PASACIŅAS” darbiņi aprīlī ☀

Mēnesī apskatāmās tēmas:

☀ *Visi putni skaisti dzied*

☀ *Kā es sajūtu pavasari*

☀ *Dažādi trauki*

☀ *Transports*

✓ “April, april!” - joku diena – lasām, stāstām anekdotes, joku stāstus, mānāmies 01.04.

✓ *Iestādes padomes sēde* 14.04. plkst.16.30

✓ *Tas baltais skolas nams* – 6-gadīgo bērnu un viņu vecāku viesošānās Kauguru pamatskolā 14.04. plkst.12.30

✓ *Pasaciņai dzimšanas diena* – bērnu radošo darbu izstāde no 19.04.

✓ *Sprīdītis* – leļļu teātra izrāde – 22.04. plkst.15.15 Ieeja 0.70

✓ *Lielā talka* – sakopsim Latviju! 24.04.

✓ *Daudz laimes, Tev, dzimšanas dienā!* – “Pasaciņas” 25 dzimšanas dienas koncerts 27.04. plkst.15.30